

מעשה קטן, לב גדול – מדריך למורה

למה מעשה קטן?

מעורבות חברתית לא חייבת להתחיל בפרויקט ענק. היא מתחילה בעין שרואה את מי שליידנו ובצעד קטן אחד: חיוך, הזמנה למשחק, הודעה תומכת או שעת התנדבות. באתר יש משחקים להקרנה, אתגר שבועי, צנצנת כיתתית ומתכנן מיזמים. כל רמה מקבלת תוכן אחר.

- **מטרות:** לזהות הזדמנויות לעזרה ביומיום · לתרגל עזרה מכבדת (קודם שואלים) · לחוות את ההשפעה של מעשה קטן על הנותן/ת ועל המקבל/ת · אצל הגדולים: לעבור ממעשה אישי למיזם קהילתי.
- **מתאים ל:** שיעור חינוך, פתיחת שבוע, ימי מעורבות ושבוע המעשים הטובים.

גרסת 10 דקות

דקות	מה עושים
2-0	שאלה פותחת: "מתי מישהו/י עשה לך משהו קטן ששימח אותך?" שניים או שלושה משתפים.
7-2	מקרינים את " זוגות של טוב" (מצב הקרנה, שתי קבוצות). כל קבוצה שמוצאת זוג קוראת אותו בקול.
10-7	" האתגר השבועי": מגרילים אתגר כיתתי לשבוע, או שכל אחד/ת בוחר/ת אתגר אישי. מסכמים: "ביום שישי נבדוק כמה לבבות יש בצנצנת."

דקות	שלב	פירוט
5-0	פתיחה	סבב "מעשה קטן שקיבלתי". שאלה למליאה: מה ההבדל בין מעשה קטן לבין "לא חשוב"? מה קורה לנו בגוף ובלב כשעוזרים לנו?
15-5	משחק זוגות	מקרינים את "זוגות של טוב" בשתי קבוצות. אחרי כל זוג שואלים: "קרה לכם פעם דבר כזה?" (חט"ע: מושג ↔ משמעות, עם דוגמה מהחיים).
15-25	מה עושים כש...?	"מה עושים כש...?" במליאה או בזוגות. מתעכבים על ההסבר: למה זו הדרך הטובה? מה יכול לעצור אותנו? (פחד, "זה לא שלי", אפקט הצופה מהצד).
25-35	בינגו או מיזם	יסודי, עולים וחנ"מ: כל תלמיד/ה מקבל/ת לוח בינגו (מודפס או בטלפון) ומסמן/ת מה כבר עשה/תה. "קריאת המורה" למשחק כיתתי. חט"ב וחט"ע: בקבוצות של 4 בוחרים רעיון ב"מתכננים מיזם" וממלאים את שלושת השלבים הראשונים.
35-42	האתגר השבועי	כל אחד/ת בוחר/ת או מגריל/ה אתגר וממלא/ת "הכרטיס שלי" (במסך או בדף המודפס).
42-45	סיכום	כל אחד/ת אומר/ת במשפט אחד: "המעשה הקטן שלי השבוע יהיה...". מוסיפים לב ראשון ל"צנצנת הכיתה".

המשך השבוע: בכל בוקר מוסיפים לצנצנת את המעשים מאתמול (אפשר בלי שמות). ביום שישי משחקים בינגו לסיכום ומדברים על מה שהרגשנו.

טיפים להנחיה

- **מתמקדים במעשה, לא במי שעשה אותו.** לא משווים בין תלמידים, ובצנצנת אפשר להוסיף מעשה בלי שם.
- **עזרה מכבדת:** חוזרים על הכלל "קודם שואלים: רוצה עזרה?". כך מכבדים את מי שמקבל/ת את העזרה.
- **כל אחד/ת יכול/ה לתת.** גם מי שמתקשה בלימודים, עולים חדשים ותלמידי חנ"מ. מבליטים חוזקות שונות: להצחיק, להקשיב, לסדר, ללמד מילה בשפה אחרת.
- **מקשרים לחוסן:** מעשה טוב מפעיל את ערוצי החברה, הרגש והאמונות בגש"ר מאח"ד (משמעות, "אני חלק ממשוה"). כשמתלבטים או כועסים, עוצרים ונושמים לפני שמגיבים (עש"ן ד"ק). כשחבר/ה במצוקה, מעש"ה מזכיר להישאר לידו/ה, לעודד ולשאול שאלות.
- **חט"ב וחט"ע:** מזמינים את התלמידים לחשוב גם על צדק חברתי ולא רק על חסד. שאלה לדין: האם מעשה טוב פותר את הבעיה, או שצריך לשנות גם את המערכת?
- **עולים:** משתמשים בבנק המילים המנוקד ומאפשרים לענות בציור או במחווה. אתגר "מילה תמורת מילה" הופך את השפה של התלמיד/ה לחוזקה.
- **חנ"מ:** כרטיסי תמונה גדולים, הוראה אחת בכל פעם, הדגמה בגוף ועידוד מיידי. אפשר לשחק בזוגות עם מבוגר/ת.

מרחב בטוח

הפעילות עוסקת בנתינה ובעזרה, ולפעמים היא מעלה סיפורים אישיים: בדידות, קושי בבית או פגיעה ברשת. כמה כללים:

- משתפים רק מה שנוח לשתף. מותר לומר "אני מעדיף/ה לא".
- לא מספרים סיפורים מזהים על תלמידים אחרים ("מישהו/י" ולא שם).
- אנחנו כאן כדי לתמוך, וזה לא טיפול. כשעולה חשש, למשל מצוקה, פגיעה, בדידות קשה או סכנה, **פונים ליועצת** בו ביום. תלמידים יכולים לפנות גם לנאמני החוסן.
- מסבירים לתלמידים ש"לשמור סוד" לא חל כשמישהו/י בסכנה. אז מספרים למבוגר/ת, וגם זה מעשה של חברות.

דפים להדפסה

דף עבודה לכל רמה, יותר מ-150 לוחות בינגו ממוספרים (המספר תואם ללוח באתר), כרטיסי זוגות לגזירה, כרטיסי אתגר, כרזה ודף תכנון מיזם. כל הדפים ב-PDF וב-Word.

הדפים באתר: maase-katan-files.sites.tab.bot